

Výkon rozhodnutí a exekuce – průběh

Mgr. Bc. Petra Konečná

The top half of the slide features an abstract background of light rays or beams emanating from the right side, creating a sense of depth and focus. The rays are in shades of gray and white, set against a dark background.

Úvod do problematiky

Obecná charakteristika ex. řízení

- samostatný druh civilního procesu
- není automatickým pokračováním nalézacího řízení
  - nalézací řízení - autoritativní zjišťování
  - vykonávací řízení - nucené uskutečnění práva

ÚČEL → ochrana procesních vztahů
založených vykonatelným
exekučním titulem

PODSTATA → vynucení splnění povinnosti, která nebyla
plněna dobrovolně

DVOJKOLEJNOST PRÁVNÍ ÚPRAVY

VYNUCENÍ
SPLNĚNÍ
POVINNOSTI

```
graph TD; A[VYNUCENÍ  
SPLNĚNÍ  
POVINNOSTI] --> B[část 6. OSŘ  
(výkon  
rozhodnutí –  
§ 251)]; A --> C[exekuční řád  
(exekuce)];
```

část 6. OSŘ
(výkon
rozhodnutí –
§ 251)

exekuční řád
(exekuce)

Exekuční právo

Je souborem právních norem, které upravují činnost soudu, soudních exekutorů, stran a dalších subjektů exekučního řízení při realizaci plnění, uloženého povinnému subjektu vykonatelným rozhodnutím (státního) orgánu/**exekučním titulem**, jež se uskutečňuje za pomoci donucujících prostředků státní moci.

- Macur, J. Kurs občanského práva procesního – Exekuční právo. Praha: C. H. Beck, 1998, s.

5

Dvojkolejnost právní úpravy

Výkon rozhodnutí

- 251 odst. 1 OSŘ - s výjimkou ET, které se vykonávají ve **správním nebo daňovém řízení**

Exekuce

- 37 odst. 2 písm. b) EŘ – s výjimkou ET - rozhodnutí o péči o nezletilé děti, ve věcech ochrany proti domácímu násilí, orgánů Evropské unie nebo cizí rozhodnutí; exekuční návrh lze však podat tehdy, má-li být exekuce vedena podle rozhodnutí o výživném na nezletilé děti nebo podle cizího rozhodnutí, u něhož bylo vydáno prohlášení vykonatelnosti podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy nebo rozhodnuto o uznání.

Obecně k průběhu exekuce

- V zásadě 2 fáze –nařízení a provedení exekuce.
- Striktní odlišení dodrženo už jen v rámci výkonu rozhodnutí

Lze tedy vymežit

1. Fázi exekuce – vymezení majetku, který je postižen a limitace kroků povinného tak, aby nemohl zmařit účel exekuce
2. Fáze exekuce – vlastní provedení exekuce a uspokojení oprávněného

An abstract background featuring a dark, almost black, space on the left that transitions into a bright, white light source on the right. From this light source, numerous thin, curved rays of light extend across the frame, creating a sense of depth and movement. The rays are most prominent in the upper right quadrant and gradually fade into the dark background towards the left.

Výkon rozhodnutí

VÝKON ROZHODNUTÍ - PRŮBĚH

- vykonávací řízení **nelze přerušit** z důvodů uvedených v části třetí OSŘ;
- **nelze prominout zmeškání lhůty;**
- nelze podat žalobu na obnovu výkonu rozhodnutí; žalobu pro zmatečnost lze podat pouze z důvodu uvedeného v **229 odst. 4 OSŘ;**
- rozhoduje se vždy **usnesením.**

Soud nařídí jednání, jen považuje-li to za nutné nebo stanoví-li to zákon.

Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí

= úkony, které je možné činit ještě před podáním návrhu.

- výzva k dobrovolnému splnění povinnosti
- zjištění plátce mzdy, čísla účtu
- v případě výživného na nezletilé dítě – zjištění bydliště povinného

- prohlášení o majetku

(viz přednáška JUDr. Dávida ze dne 12. 4. 2016)

V případě VR na majetek ve SJ → 262a OSŘ

Průběh vykonávacího řízení – 1. fáze

Výkon rozhodnutí je možné zahájit **jen na návrh s výjimkou** výkonu o péči o nezletilé děti, výkonu předběžných opatření dle 400 a 452 ZŘS.

Náležitosti - 42 odst. 4 OSŘ + zvláštní dle jednotlivých způsobů výkonu (261 OSŘ)

- Výkon rozhodnutí, které ukládá zaplacení peněžité částky - **jakým způsobem má být výkon rozhodnutí proveden.**
- Stejnopis rozhodnutí + potvrzení o vykonatelnosti

Průběh vykonávacího řízení

- U **srážek ze mzdy** je třeba uvést plátce mzdy.
- U **příkazání pohledávky z účtu** – název peněžního ústavu, číslo účtu nebo jedinečný identifikátor, popř. pořadí účtu pro odepsání
- U **příkazání jiné peněžitě pohledávky** – dlužníka povinného a důvod pohledávky
- **Novela č. 396/2012 Sb.** - V návrhu na výkon rozhodnutí uvede oprávněný **rodné číslo** povinného, **je-li mu známo**.

Předpoklady pro nařízení VR

- Exekuční titul
- Vykonatelnost
- Doložka vykonatelnosti

VÝKON ROZHODNUTÍ

- Výkon rozhodnutí lze nařídit v rozsahu, jaký navrhl oprávněný + stačí k uspokojení.
- **Navrhne-li OP více způsobů, ale postačuje jeden → VR se nařídí jen jedním způsobem, který postačuje.**
- Navrhne-li oprávněný výkon rozhodnutí způsobem, který je zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepoměru výše pohledávky oprávněného a ceny věci, z níž má být uspokojení této pohledávky dosaženo, může soud nařídit, a to **po slyšení oprávněného**, výkon rozhodnutí jiným vhodným způsobem.
- Soud **zamítne návrh na výkon rozhodnutí**, jestliže je již z návrhu zřejmé, že **by výtěžek**, kterého by se dosáhlo, **nepostačil ani ke krytí nákladů výkonu rozhodnutí**.

Druhy a způsoby výkonu rozhodnutí

Výkon rozhodnutí o výchově nezletilých dětí

Výkon rozhodnutí o vykázání ze společného obydlí a nenavazování kontaktů s oprávněným

Výkon rozhodnutí ukládajícího zaplacení peněžité částky

- srážkami ze mzdy, příkázáním pohledávky, příkazem k výplatě z účtu u peněžního ústavu, prodejem movitých a nemovitých věcí, správou nemovité věci, prodejem závodu a zřízením soudcovského zástavního práva k nemovitostem

Výkon rozhodnutí ukládajícího jinou povinnost než zaplacení peněžité částky

- vyklizením, odebráním věci, rozdělením společné věci, provedením prací a výkonů (pokuty - 351 OSŘ)

Prodej zástavy

Pozastavení řidičského oprávnění

USNESENÍ O NAŘÍZENÍ VR

- **Účinky UoNVR!!!**
- Odvolání je přípustné
  - **skutečnosti rozhodné pro nařízení výkonu rozhodnutí → odmítá se**
  - **úplná apelace**

*Soud posuzuje pouze, zda byly splněny předpoklady a podmínky pro nařízení výkonu rozhodnutí – přezkoumává rozhodnutí soudu prvního stupně – soud při nařízení výkonu rozhodnutí vychází jen z tvrzení oprávněného, že povinný povinnost nesplnil. **Proto tvrzení, že povinný povinnost splnil, vede k návrhu na zastavení dle 268 o.s.ř. a ne k odvolání** – R 21/81.*

Exekuční řízení

Specifika exekučního řízení – 1. fáze

Zahájení řízení

- návrh je nutno podat u soudního exekutora, nikoliv u exekučního soudu
- podáním návrhu u soudního exekutora je zahájeno exekuční řízení
- soudní exekutor může začít zjišťovat a zajišťovat majetek povinného nejdříve poté, kdy soud vydal pověření podle 43a.
- zahájení řízení se zapíše do **rejstříku zahájených exekucí** po doručení žádosti o pověření

Exekuční řízení

Exekuční návrh

- 42 odst. 4 OSŘ
- **označen soudní exekutor**
- jméno, popřípadě jména, a příjmení účastníků, místo jejich trvalého pobytu), popřípadě místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince, a popřípadě rodné číslo nebo datum narození účastníků, nebo obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena, a údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu povinný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává
- stejnopis ET + **doložka vykonatelnosti**

Exekuční řízení

- **Exekuční řízení nelze**
  - Přerušit
  - Nelze prominout zmeškání lhůty
  - Podat návrh na obnovu exekučního řízení

**Přiměřeně se použije OSŘ - 52 odst. 1
OSŘ**

POVĚŘENÍ SOUDNÍHO EXEKUTORA

- soudní exekutor, kterému došel exekuční návrh, **požádá exekuční soud nejpozději do 15 dnů ode dne doručení návrhu o pověření a nařízení exekuce;**
- **exekuční návrh má vady**
  - exekutor do 15 dnů vyzve k odstranění, nejsou-li odstraněny, exekutor **odmítne;**
- **soud vydá pověření do 15 dnů,** jestliže jsou splněny všechny zákonem stanovené předpoklady;
  - **nejsou splněny předpoklady**
    - soud – závazný pokyn k zamítnutí
    - soudní exekutor – **zamítne exekuční návrh**

ODVOLÁNÍ

- o odvolání proti rozhodnutí soudního exekutora rozhoduje **krajský soud**, v jehož obvodu působí exekuční soud
- **Do 15 dnů**
- **Odvolání není přípustné proti**
  - Rozhodnutí o návrhu na vyškrtnutí věci ze soupisu
  - EP
  - Usnesené o změně nebo zrušení EP
  - PÚNE

SPOJOVÁNÍ EXEKUČNÍ ŘÍZENÍ

BEZ NÁVRHU

- tentýž oprávněný proti témuž povinného u stejného exekutora
- dříve, než zanikne oprávnění exekutora k vedení předchozí exekuce
- V zájmu hospodárnosti řízení však může exekutor věc vyloučit k samostatnému řízení.

NA NÁVRH

- tentýž oprávněný proti témuž povinnému u vícero exekutorů
- další oprávněný proti témuž povinnému u téhož exekutora
- na návrh povinného

Jen když

- a) nedošlo ke spojení bez návrhu;
- b) je-li oprávněným osoba, jež byla věřitelem povinného v době vzniku vymáhaného dluhu, nebo její právní nástupce;
- c) exekvované plnění do 10.000 Kč;
- d) c) alespoň 2 exekuční řízení vhodná ke spojení.

VYROZUMĚNÍ

- nejpozději **do 15 dnů ode dne doručení** pověření podle § 43a odst. 3 zašle exekutor **oprávněnému** vyrozumění o zahájení exekuce.
- Povinnému nejpozději s prvním EP společně s
  - Exekučním návrhem
  - ET
  - **výzvou k dobrovolnému splnění povinnosti**
    - vyčíslí vymáhaný nárok + zálohu na snížené náklady exekuce a náklady oprávněného
    - **30 dnů na dobrovolné splnění povinnosti**
- **Vyrozumění není rozhodnutí**
- **Poučení mj. o**
  - generálním inhibitoriu
  - NnO
  - NnZ
  - nákladech

Generální inhibitorium - 44a EŘ

- **44 odst. 4 EŘ + 44a EŘ**
- po doručení vyznamění nesmí povinný nakládat se svým majetkem včetně nemovitostí a majetku patřícího do společného jmění manželů, vyjma běžné obchodní a provozní činnosti, uspokojování základních životních potřeb svých a osob, ke kterým má vyživovací povinnost, a udržování a správy majetku.
- **právní jednání, kterým povinný porušil tuto povinnost, je neplatný.**
- **právní jednání se však považuje za platné, pokud se neplatnosti právního úkonu nedovolá** exekutor, oprávněný, nebo přihlášený věřitel, aby zajistili uspokojení vymáhané pohledávky.
- **právní účinky dovolání se neplatnosti nastávají od účinnosti právního jednání,** dojde-li exekuční příkaz nebo jiný projev vůle exekutora, oprávněného, nebo přihlášeného věřitele všem účastníkům právního úkonu, jehož neplatnosti se exekutor, oprávněný nebo přihlášený věřitel dovolává.

Generální inhibitorium

Zmírnění:

- **44 odst. 4 OSŘ nebo**
- 1. Exekutor zruší, pokud povinný složí částku ve výši vymáhané pohledávky, nákladů exekuce a nákladů oprávněného.
- 2. Exekutor může na návrh povinného rozhodnout o tom, že se zákaz nevztahuje na majetek, který povinný uvedl v návrhu, **pokud povinný doloží, že jeho zbývající majetek zjevně a nepochybně postačuje k uhrazení vymáhané pohledávky včetně nákladů exekuce a nákladů oprávněného.**
- 3. **S písemným souhlasem exekutora, oprávněného a všech přihlášených věřitelů** může povinný k úhradě vymáhané pohledávky, jejího příslušenství, nákladů exekuce a nákladů oprávněného zpeněžit majetek nebo jednotlivé součásti majetku, pokud nejsou postiženy jinou exekucí. Majetek musí být zpeněžen nejméně **za cenu nejméně obvyklou** zjištěnou na základě znaleckého posudku. Cena musí být splatná při podpisu smlouvy k rukám exekutora.

PROVEDENÍ EXEKUCE

- Soudní exekutor postupuje v exekuci
  - **rychle**
  - účelně
  - **dbá ochrany práv účastníků + 3. osob**
  - i bez návrhu → směrem ku provedení exekuce

O způsobu provedení exekuce rozhoduje SE

- **EXEKUČNÍ PŘÍKAZ**

Exekuční příkaz

= tytéž účinky jako nařízení výkonu rozhodnutí

- rozhodnutí SE
- opravný prostředek není přípustný
- doručením EP → **speciální inhibitorium dle způsobu provedení exekuce**

POZOR – 47 Odst. 2 OSŘ

Exekuční příkaz – způsoby provedení exekuce

- **i vícero způsoby, popřípadě i všemi zákonem stanovenými způsoby;**
- **současně nebo postupně;**
- **postupně**

a) příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, a nepostačuje-li to, pak příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu,

b) příkázáním jiné peněžité pohledávky s výjimkou pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření, postižením jiných majetkových práv, srážkami ze mzdy a jiných příjmů, správou nemovité věci nebo pozastavením řidičského oprávnění, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmena a),

c) prodejem movitých věcí, prodejem nemovitých věcí, které povinný nepoužívá k bydlení sebe a své rodiny, postižením závodu nebo příkázáním pohledávky z penzijního připojištění nebo doplňkového penzijního spoření, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmen a) a b), a

d) prodejem nemovitých věcí, které povinný používá k bydlení sebe a své rodiny, nepostačuje-li způsob provedení exekuce podle písmen a) až c).

SKONČENÍ 1. FÁZE

1. **Právní moci
usnesení o
nařízení výkonu
rozhodnutí →
odvolání**

2. Zásada oficiality

Exekuční příkaz

- do druhé fáze se exekuce nemůže „posunout“, pokud nejsou naplněny zákonem stanovené předpoklady - **47 odst. 2 EŘ**
- **Odvrácení 2. fáze - ve lhůtě 30 dnů podat návrh na zastavení exekuce.**
- **Pokud je EP podán až po lhůtě 30 dnů od výzvy ke splnění povinnosti – exekuci lze provést po PM EP**

**Nastoupení časových okamžiků se
zapíše do rejstříku zahájených exekucí.**

Provedení výkonu rozhodnutí a exekuce

Provedení výkonu rozhodnutí – po nařízení VR se soud postará o jeho provedení.

Postup při provedení se řídí dle způsobu, kterým byl výkon nařízen.

Provedení exekuce - exekutor se postará o provedení exekuce poté, co má EP účinky usnesení o nařízení VR

Exekuce končí

- zastavením
- vyčerpáním předmětu řízení
- uspokojením oprávněného
- OSEV + OSEZ - 46 odst. 8 EŘ

Překážky provedení exekuce

Odklad výkonu rozhodnutí (266)

NA NÁVRH POVINNÉHO

soud může odložit, pokud

- se povinný bez své viny ocitl přechodně v takovém postavení, že by neprodlený výkon rozhodnutí mohl mít pro něho nebo pro příslušníky jeho rodiny zvláště nepříznivé následky a oprávněný by nebyl odkladem výkonu rozhodnutí vážně poškozen.

soud uvede dokdy se odkládá

BEZ NÁVRHU

- soud může odložit, pokud lze očekávat, že výkon rozhodnutí bude zastaven (268).

Odklad exekuce

- **Návrh se podává u exekutora**
- SE vyhoví **do 7 dnů** nebo postoupí návrh společně s exekučním spisem k rozhodnutí exekučnímu soudu
- Exekuční soud rozhodne bez zbytečného odkladu - **nejpozději do 15 dnů**
- **43 OSŘ nelze použít**

Je-li u exekutora složena jistota ve výši vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce, exekutor nebo exekuční soud na návrh povinného odloží provedení exekuce do právní moci rozhodnutí o návrhu na zastavení exekuce podaném povinným a rozhodne o tom, že povinný není vázán generálním inhibitoriem ode dne vydání rozhodnutí o odkladu. Nedojde-li k zastavení exekuce, použije se jistota na úhradu vymáhané pohledávky, nákladů oprávněného a nákladů exekuce; jinak se vrátí složiteli jistoty.

Zastavení výkonu rozhodnutí (268)

OBECNÉ DŮVODY

- a) Rozhodnutí není vykonatelné
- b) Rozhodnutí bylo zrušeno nebo je neúčinné
- c) Návrh oprávněného
- d) Postihuje vyloučené věci
- e) Výtěžek výkonu nepostačí ke krytí nákladů
- f) Postihuje věci třetí osoby
- g) Zaniklo právo přiznané rozhodnutím, ledaže již byl výkon proveden
- h) Je nepřípustný

ZVLÁŠTNÍ u jednotlivých způsobů výkonu

Zastavení výkonu rozhodnutí (§ 268)

- V případech uvedených v § 268 odst. 1 písm. g) a h) se rozhoduje zpravidla po **předchozím jednání.**
- Jako důvod zastavení výkonu rozhodnutí nelze uplatňovat, že se změnila okolnosti rozhodné pro výši a trvání dávek nebo splátek

Zastavení exekuce

- **Tzv. 1. návrh na zastavení exekuce – místo odvolání**
  - Ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti
  - Odkládací účinky
- Návrh na zastavení exekuce může povinný podat do 15 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o důvodu zastavení exekuce – **není lhůta propadnou**
- Návrh na zastavení exekuce se podává u exekutora, který vede exekuci.

Zastavení exekuce

- Návrh na zastavení nemá všechny náležitosti → **SE odmítne** → odvolání → SE **zruší usnesení o odmítnutí a postoupí** věc soudu k rozhodnutí
- O zastavení exekuce rozhodne exekutor i bez návrhu, **souhlasí-li se zastavením oprávněný**. Nesouhlasí-li oprávněný, požádá exekutor o zastavení exekuční soud.
- **Bez návrhu** může exekuci zastavit **JEN soud**.
- SE do 15 dnů vyzve ostatní účastníky, zda s NnZ souhlasí
  - Všichni souhlasí – do 30 dnů od lhůty k vyjádření (event. dříve) rozhodne o zastavení
  - JINAK – postoupí soudu k rozhodnutí
- **SE exekutor zastaví, pokud oprávněný nesloží přiměřenou zálohu na náklady exekuce.**